Anpassad Lupp 2024

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken

Sundsvalls kommun

ENKÄTFABRIKEN

Sundsvalls kommun

Innehållsförteckning

Sammanfattning anpassad Lupp 4

Bakgrund och syfte 5

A2. Bakgrundsfrågor 7

B2. Fritid 8

C2. Hälsa 11

D2. Trygghet 14

E2. Skola, makt och framtid 18

Innehållet i rapporten är färgkodat!

Sammanfattning anpassad Lupp

Fritid

Majoriteten av ungdomarna i Sundsvall, över 90 % av både killarna och tjejerna, är nöjda med sin fritid. Över 90 % svarar även att de har kompisar. När det kommer till ungdomarnas fritidsvanor svarar många att de brukar vara med kompisar och se på film eller serier och liknande på fritiden. Det är även en hög andel av killarna, 78 %, som brukar spela tv-spel eller dataspel. Andelen bland tjejer är lägre, 22 %.

Hälsa

72 % av killarna och 48 % av tjejerna svarar att de oftast mår bra. Det är en högre andel tjejer än killar som svarar att de oftast mår dåligt eller sådär. När det kommer till fysisk aktivitet svarar 74-77 % av både killarna och tjejerna att de brukar träna regelbundet. Vad gäller rökning och snusning är det mer vanligt bland tjejer än bland killar.

Trygghet

17 % av tjejerna svarar att det händer att de är rädda när de är hemma, och 22 % är rädda när de åker buss. Motsvarande andel bland killarna är 6 % både i hemmet och på bussen. 4-6 % av både killarna och tjejerna svarar att det händer att de är rädda när de åker taxi.

Killar har utsatts för slag eller sparkar i högre grad än tjejer, medan tjejer i högre grad än killar har varit med om att någon tagit på deras kropp fast de inte ville.

Skola, makt och framtid

När det kommer till elevernas upplevda inflytande i skolan uppger majoriteten av ungdomarna, runt 60 % av både killarna och tjejerna, att de får vara med och bestämma om vad de ska göra i skolan. Killar svarar dock i högre grad än tjejer att de inte får vara med och bestämma. Andelen som upplever att de får vara med och bestämma vad de ska äta i skolan är lägre, främst bland tjejer. 56 % av killarna och 35 % av tjejerna svarar att de får vara med och bestämma om vad de ska äta.

När det kommer till tryggheten i skolan svarar de allra flesta att de inte är rädda för någon, varken i klassrummet eller på rasterna. Mellan 6-9 % uppger dock att det händer att de är rädda för någon eller något. 9 % av tjejerna och 25 % av killarna svarar vidare att de blivit mobbade det här året, ibland eller ofta.

När det kommer till ungdomarnas framtidsplaner vill killarna helst gå mer i skolan eller jobba när de slutat gå i sin nuvarande skola. De flesta tjejer svarar att de inte vet vad de vill göra, följt av att de vill börja jobba.

Bakgrund och syfte

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors Lupp-undersökning har år 2024 genomförts i Sundsvall på högstadiet, på gymnasiet samt i anpassad grundskola och gymnasieskola. Undersökningen genomfördes under hösten 2024 och insamlingen gjordes genom en webbenkät på skolorna. Insamlingen har skötts av kommunen och analys samt sammanställning har gjorts av Enkätfabriken på uppdrag av Sundsvalls kommun.

Lupp står för lokal uppföljning av ungdomspolitiken och startades av MUCF år 2001. Lupp är en enkät som ska ge kommuner, stadsdelar eller regioner kunskap om ungas situation. MUCF erbjuder enkäten för att stötta kommuner i utvecklingen av ungdomspolitiken. Meningen är att beslut som berör unga i kommuner ska bygga på aktuell kunskap om ungas situation, erfarenheter och åsikter. Sedan år 2023 erbjuder MUCF även en anpassad Lupp för elever med särskilda behov. Anpassad Lupp har färre och förenklade frågor, och minskat antal svarsalternativ. Det har även varit möjligt att besvara enkäten med hjälp av bildstöd.

Svarsfrekvens

Totalt har 29 elever av 31 i anpassade grundskolan svarat på undersökningen. Svarsfrekvensen på högstadiet är således 94 %. På anpassade gymnasieskolan har 28 elever svarat på enkäten, utav totalt 32 elever. Detta ger en svarsfrekvens om 88 %.

Svarsfrekvensen är 94 % på högstadiet och 88 % på gymnasiet

I den här typen av skolundersökningar beror bortfallet ofta på att hela klasser inte har haft möjlighet att delta i enkäten eller att elever varit sjuka.

Skolorna i Sundsvall som deltog i den anpassade Lupp-enkäten var: Höglundaskolan anpassad grundskola, Hagaskolan anpassad grundskola samt Västermalm gymnasium anpassad gymnasieskola.

Bortfallsanalys

För vissa frågor finns det internt bortfall, det vill säga att ungdomar på grund av olika anledningar valt att inte besvara en viss fråga i enkäten. Det rör sig oftast om några få procent, men varierar något mellan frågorna. Det kan exempelvis bero på att elever bedömt en fråga som irrelevant eller att det har rört sig om känsliga frågor. Detta är dock vanligt förekommande i undersökningar likt denna.

Analys

Enkätfabriken har analyserat och sammanställt resultaten för att i denna rapport ge en bild av ungdomarnas upplevelser. Rapporten innefattar först och främst statistik uppdelat på kön. Jämförelser, inte bara för kön utan även med avseende på andra

faktorer, möjliggör en större förståelse för huruvida alla ungdomar har lika villkor och möjligheter i samhället. Denna kunskap är viktig för att kunna arbeta vidare med förändring och för att anpassa insatserna. Observera att nedbrytningar endast redovisas om minst 10 personer har svarat i den aktuella gruppen.

Jämförelser med snittet för Lupp 2024

I den löpande texten samt i tabeller berörs även jämförelser med snittet för Lupp 2024. Snittet består av de kommuner som genomfört anpassad Lupp år 2024. Detta är dock inget nationellt snitt för alla kommuner, utan innefattar endast de kommuner som deltog i Lupp år 2024. Trots att en sådan jämförelse har vissa brister kan det vara fördelaktigt att kunna se kommunens resultat i förhållande till en större kontext.

I denna rapport redovisas jämförelser med snittet för Lupp 2024 avslutningsvis i varje avsnitt.

Läsanvisningar

Rapporten är indelad tematiskt i de områden som finns i Lupp-enkäten: A2. Bakgrundsfrågor, B2. Fritid, C2. Hälsa, D2. Trygghet och E2. Skola, makt och framtid.

Observera att resultatet redovisas per kön i samtliga diagram, medan resultatet redovisas uppdelat på högstadiet och gymnasiet i tabellerna med jämförelser med snittet för Lupp 2024. Vad som även kan vara viktigt att uppmärksamma är att en del svarsalternativ uteslutits i redovisningen i tabellerna. Detta har gjorts för att göra resultatet mer överskådligt.

Notera även att maskinella avrundningar kan förekomma i rapporten. Det handlar då om enstaka procent.

Fråga Lupp!

Scanna gärna QR-koden till höger för att komma till verktyget Fråga Lupp!

A2. Bakgrundsfrågor

Bakgrundsfrågor

I den första delen ställdes några frågor om ungdomarna och deras familj.

Som det framgår nedan är killar något överrepresenterade bland de som svarat på Lupp-enkäten. 42 % av ungdomarna är tjejer och 58 % killar.

Hälften av de svarande går i grundskolan, och hälften går i gymnasiet.

I tabell A3_a nedan framgår det att 82 % av ungdomarna som svarat själva är födda i Sverige.

A1_a. Är du...?

Tjej	Kille	Annat
42%	58%	0%

A2_a. Vilken skola går du i?

Grundskola	Gymnasieskola
50%	50%

A3_a. I vilket land är du och dina föräldrar födda?

	I Sverige	I ett annat land	Vet inte
Du själv	82%	15%	4%
Din mamma	63%	36%	2%
Din pappa	59%	39%	2%

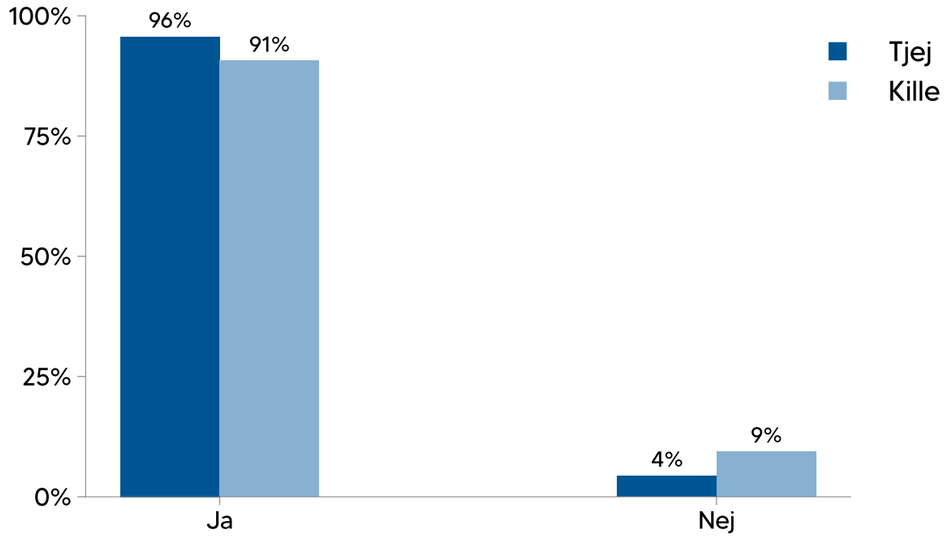
B2. Fritid

Nöjdhet fritid

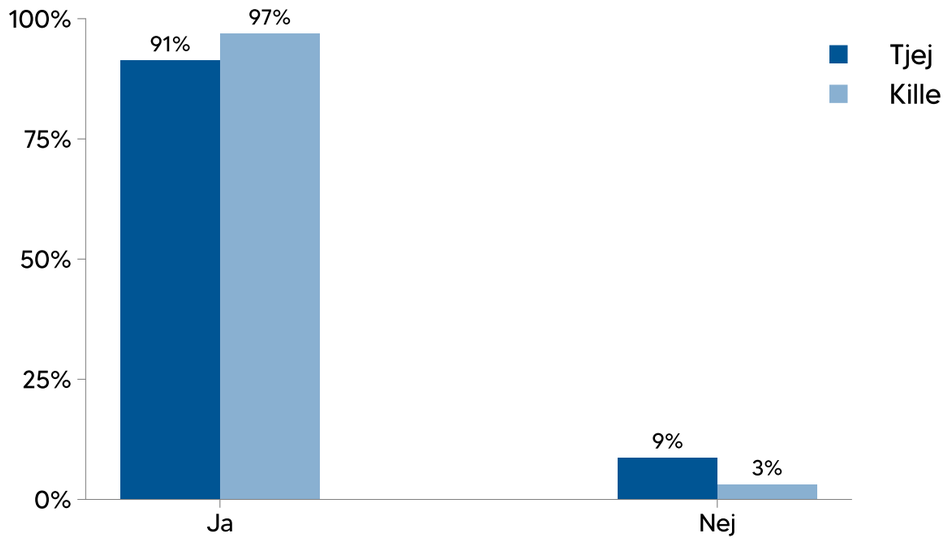
I enkäten ställdes även frågor gällande ungdomarnas fritid. 96 % av tjejerna och 91 % av killarna svarar att de trivs med sin fritid.

Majoriteten av ungdomarna uppger även att de har kompisar. Killar svarar dock i något högre grad än tjejer att de har det, se diagram B2_a.

B1_a. Trivs du med din fritid?

B2_a. Har du kompisar?

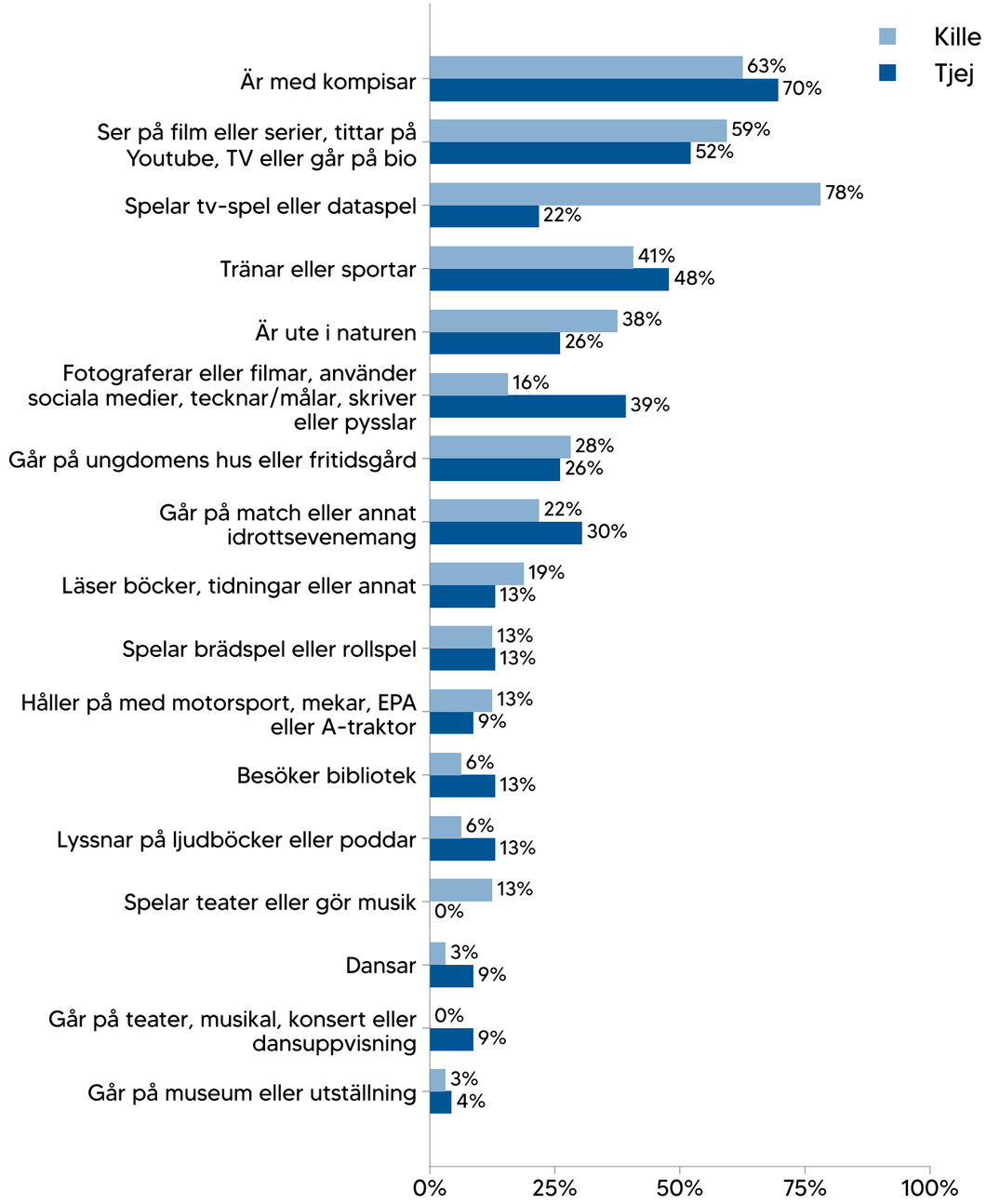

Vad ungdomarna gör och hur ofta

I diagram B3_a nedan redovisas vilka aktiviteter ungdomarna brukar göra på fritiden. Att vara med kompisar och se på film eller serier, youtube, tv eller gå på bio är de vanligaste aktiviteterna. 63-70 % brukar vara med kompisar, och 52-59 % brukar se på filmer, serier, youtube, tv eller bio. Det är även en hög andel av killarna, 78 %, som brukar spela tv-spel eller dataspel. Andelen bland tjejer är klart lägre, 22 %.

B3_a. Vad gör du på fritiden?

Jämfört med snittet för Lupp 2024 framgår det att högstadieungdomarna i Sundsvall trivs med sin fritid i något lägre utsträckning.

När det kommer till ungas fritidsvanor framgår det bland annat att högstadieungdomarna i Sundsvall ägnar sig åt att fota eller filma, använda sociala medier, teckna/måla, skriva eller pyssla i högre grad än snittet för Lupp. Gymnasieungdomarna tränar eller sportar i högre grad än snittet, men ser på film eller serier och liknande i lägre grad.

B4_a. Jämförelse med Lupp 2024

	Sundsvall Grund-skola	Lupp 2024 Grund-skola	Sundsvall Gymna-sieskola	Lupp 2024 Gymna-sieskola
Andel som trivs med sin fritid	89%	95%	96%	94%
Andel som har kompisar	93%	94%	96%	95%
Andel som "tränar eller sportar" på sin fritid	36%	37%	50%	39%
Andel som "dansar" på sin fritid	7%	9%	4%	9%
Andel som "spelar teater eller gör musik" på sin fritid	7%	8%	7%	12%
Andel som "fotograferar eller filmar, använder sociala medier, tecknar/målar, skriver eller pysslar" på sin fritid	39%	26%	11%	19%
Andel som "spelar tv-spel eller dataspel" på sin fritid	54%	59%	54%	52%
Andel som "spelar brädspel eller rollspel" på sin fritid	11%	16%	14%	14%
Andel som "ser på film eller serier, tittar på youtube, tv eller går på bio" på sin fritid	61%	63%	50%	62%
Andel som "läser böcker, tidningar eller annat" på sin fritid	14%	13%	18%	18%
Andel som "lyssnar på ljudböcker eller poddar" på sin fritid	7%	10%	11%	16%
Andel som "besöker bibliotek" på sin fritid	11%	10%	7%	11%
Andel som "går på ungdomens hus eller fritidsgård" på sin fritid	29%	16%	25%	13%
Andel som "går på teater, musikal, konsert eller dans-uppvisning" på sin fritid	4%	4%	4%	7%
Andel som "går på museum eller utställning" på sin fritid	4%	6%	4%	6%
Andel som "går på match eller annat idrottsevenemang" på sin fritid	29%	19%	21%	17%
Andel som "håller på med motorsport, mekar, epa eller a-traktor" på sin fritid	14%	11%	7%	11%
Andel som "är ute i naturen" på sin fritid	39%	37%	29%	38%
Andel som "är med kompisar" på sin fritid	68%	63%	61%	56%

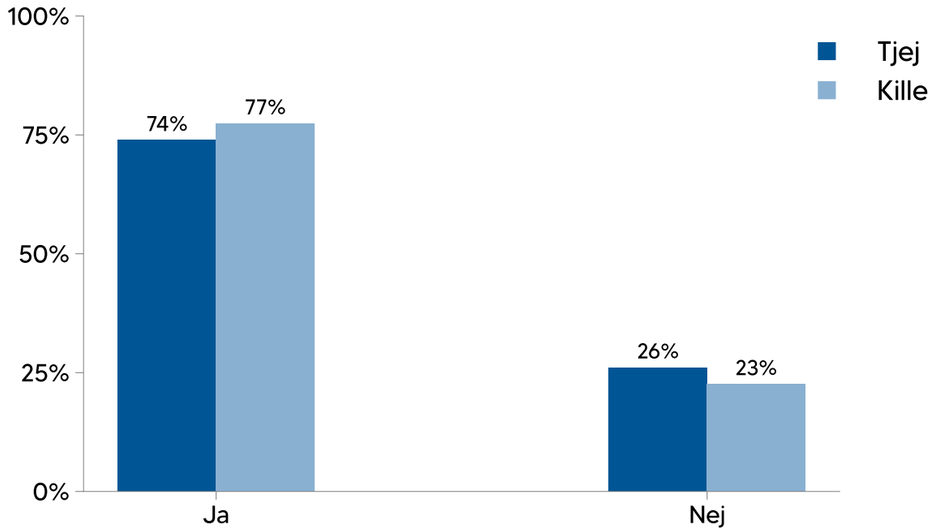
C2. Hälsa

Hälsa

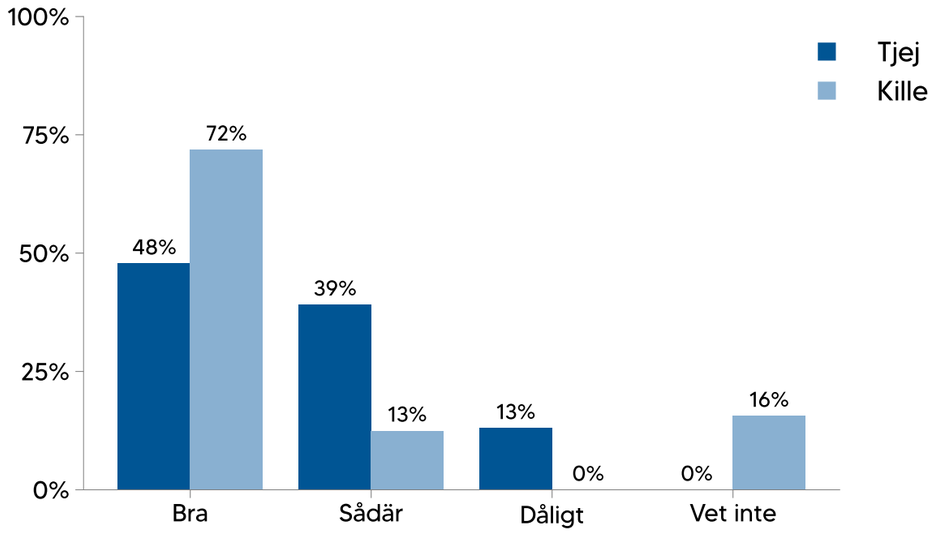
I diagram C1 nedan redovisas hur ofta ungdomarna tränar så att de blir svettiga. 74-77 % av både killarna och tjejerna uppger att de brukar träna så att de blir svettiga någon eller några gånger i veckan.

När det kommer till ungdomarnas mående uppger 72 % av killarna och 48 % av tjejerna att de oftast mår bra. Tjejerna svarar att de mår sådär eller dåligt i högre grad än killarna.

C1_a. Tränar du så du blir svettig någon eller några gånger varje vecka?

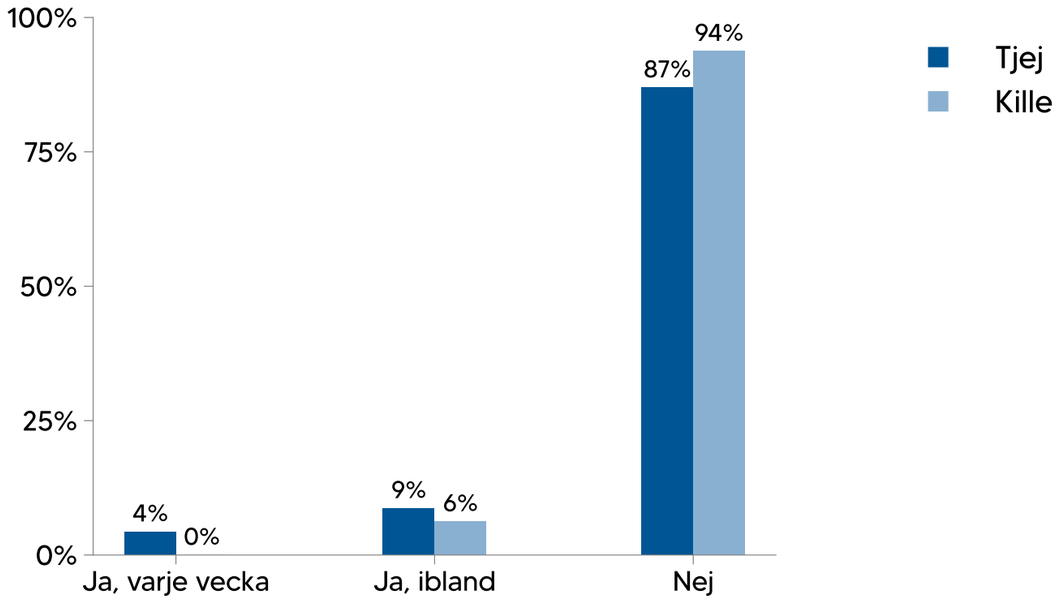

C2_a. Hur tycker du att du oftast mår?

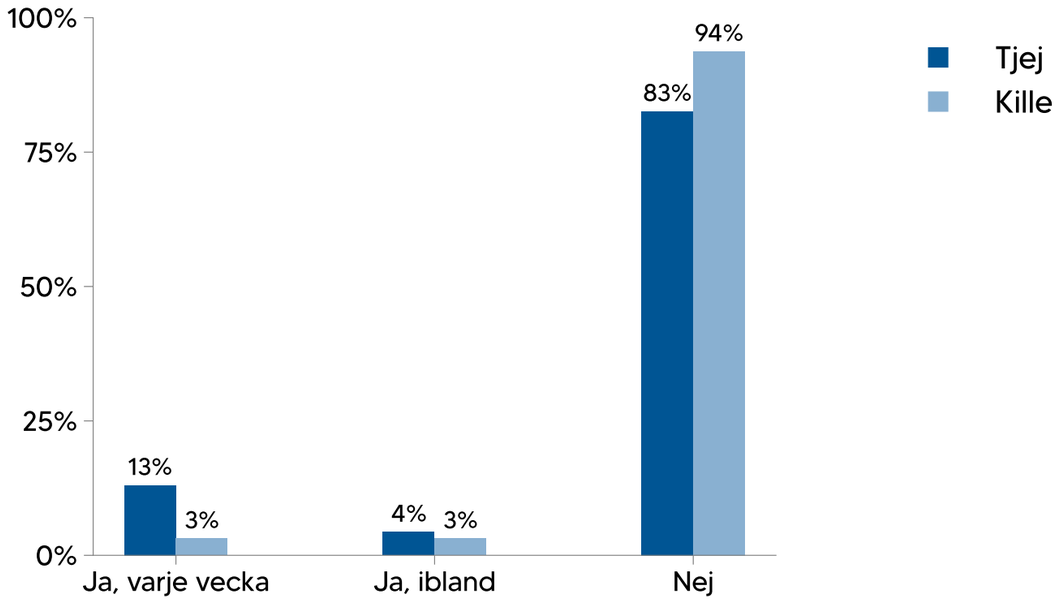
Tobak- och alkoholvanor

Ungdomarna fick även besvara några frågor gällande sina tobak- och alkoholvanor. I diagram C3_a och C4_a nedan framgår det att både rökning och snusning är mer vanligt bland tjejerna än bland killarna. Totalt 13 % av tjejerna svarar att de brukar röka ibland eller varje vecka, och 17 % svarar att de brukar snusa. Motsvarande andelar bland killarna är 6 % både vad gäller rökning och snusning. När det kommer till alkohol uppger totalt 9 % av tjejerna och 13 % av killarna att de brukar dricka alkohol ibland, se diagram C5_a på följande sida.

C3_a. Röker du?

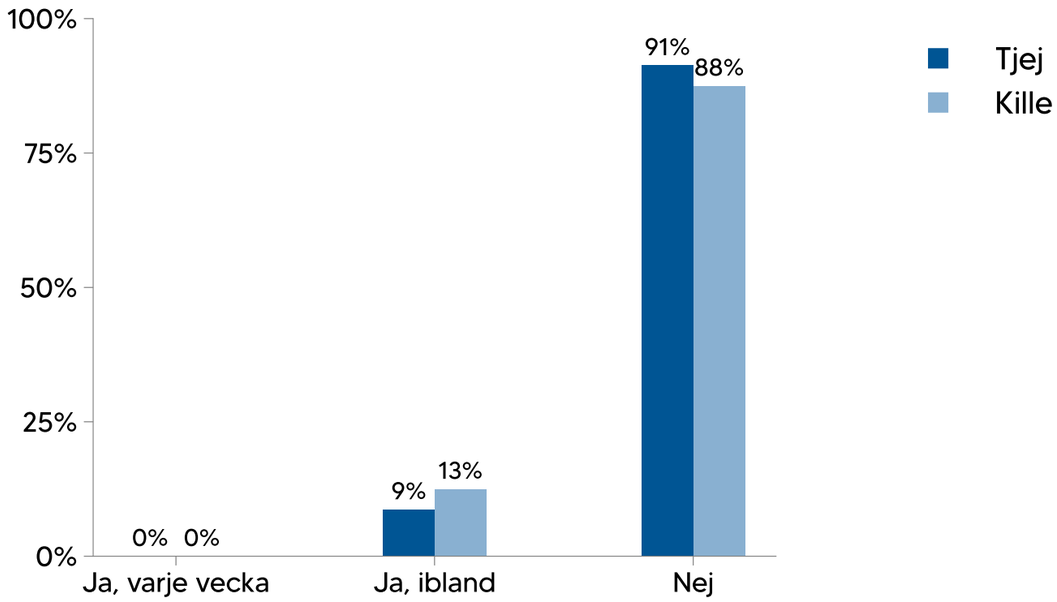

C4_a. Snusar du?

C5_a. Dricker du alkohol?

Jämfört med snittet för Lupp 2024 är det en högre andel av högstadieungdomarna i Sundsvall som brukar träna någon eller några gånger per vecka. Andelen högstadieungdomar som tycker att de oftast mår bra är dock på en något lägre nivå i Sundsvall. Det framgår också att en lägre andel högstadieungdomar i Sundsvall uppger att de inte dricker alkohol.

Bland gymnasieungdomarna i Sundsvall uppger en högre andel att de inte dricker alkohol i jämförelse med snittet.

C6_a. Jämförelse med Lupp 2024

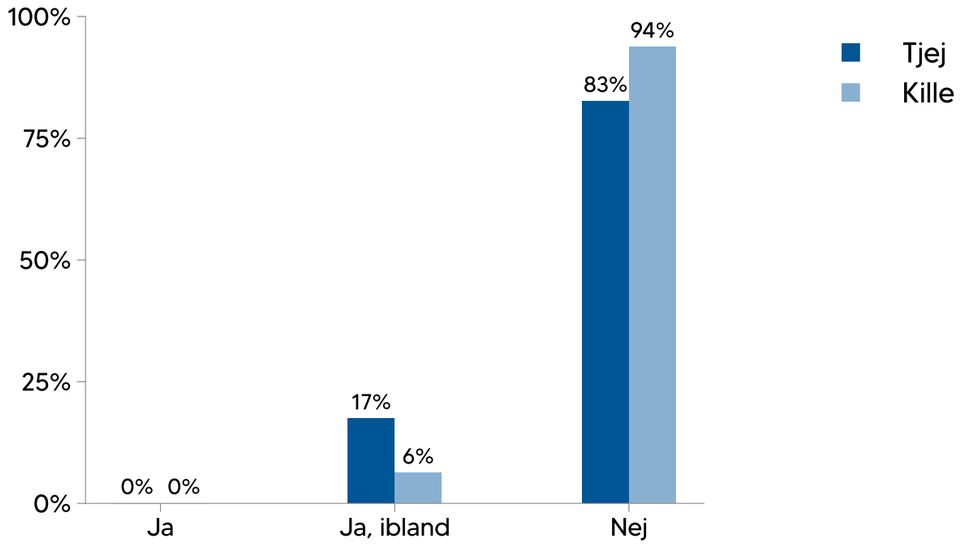
	Sundsvall Grund-skola	Lupp 2024 Grund-skola	Sundsvall Gymna-sieskola	Lupp 2024 Gymna-sieskola
Andel som tränar någon eller några gånger varje vecka	81%	72%	71%	69%
Andel som tycker att de oftast mår bra	57%	65%	68%	68%
Andel som inte röker	89%	93%	93%	86%
Andel som inte snusar	89%	93%	89%	84%
Andel som inte dricker alkohol	89%	97%	89%	77%

D2. Trygghet

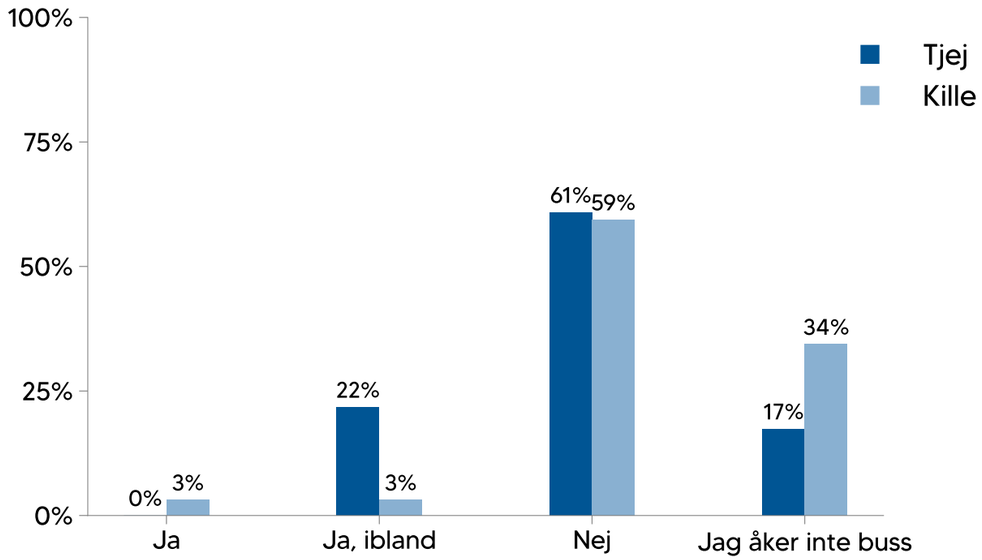
Upplevd trygghet på olika platser

Ungdomarna fick besvara frågor gällande trygghet på olika platser i deras vardag. En majoritet av ungdomarna är inte rädda när de är hemma eller när de åker buss. Tjejerna svarar att de brukar känna sig rädda i högre grad än killarna.

D1_a. Är du rädd hemma?

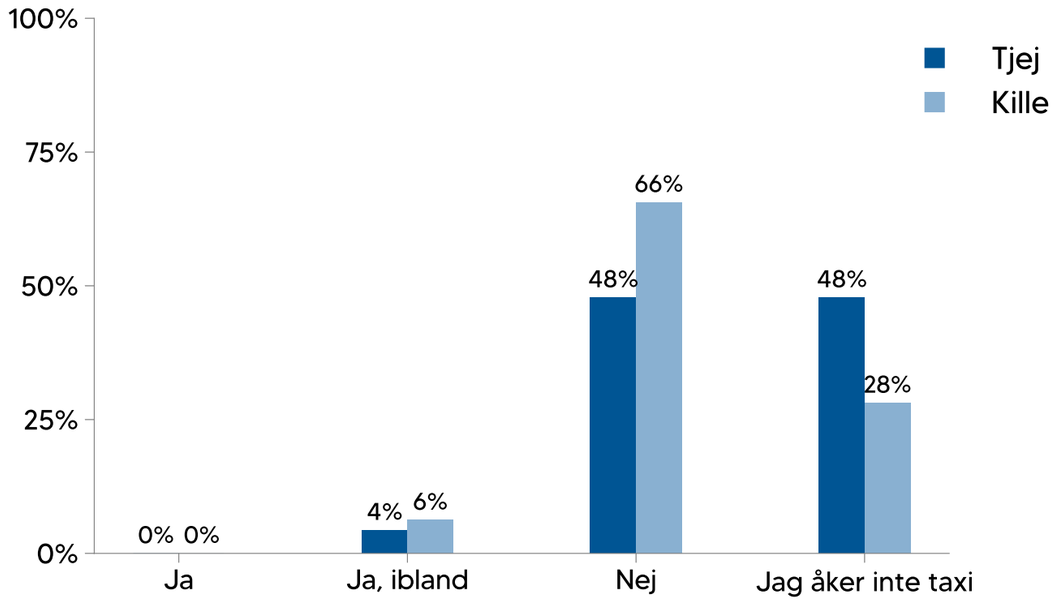

D2_a. Är du rädd när du åker buss?

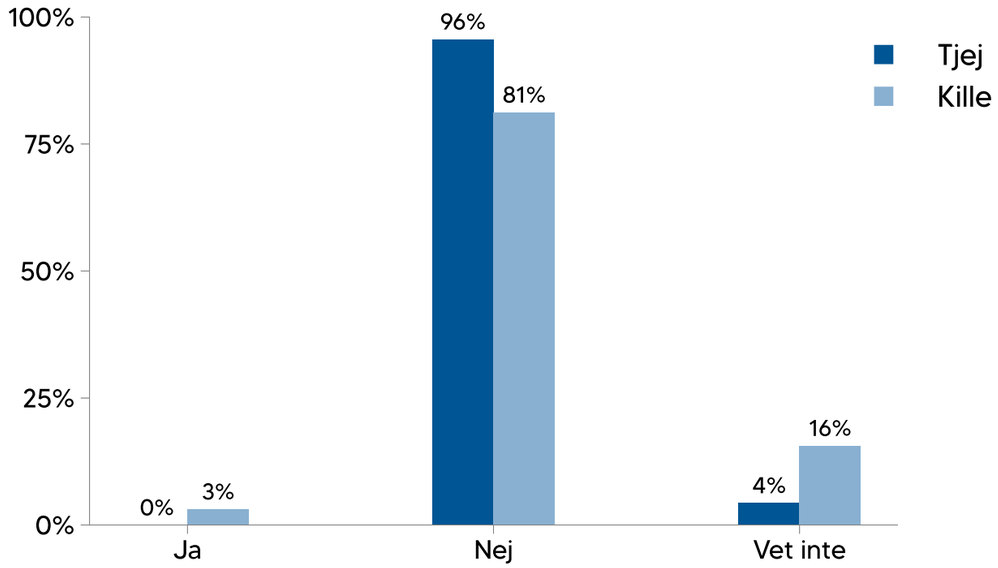

4 % av tjejerna och 6 % av killarna uppger att de ibland är rädda när de åker taxi. Tjejerna svarar i högre grad än killarna att de inte åker taxi, se diagram D3_a.

I diagram D4_a redovisas ungdomarnas upplevda trygghet på nätet. Majoritet uppger att de inte känner sig rädda när de chattar på nätet eller mobilen. En andel om 3 % av killarna svarar att de är rädda.

D3_a. Är du rädd när du åker taxi?

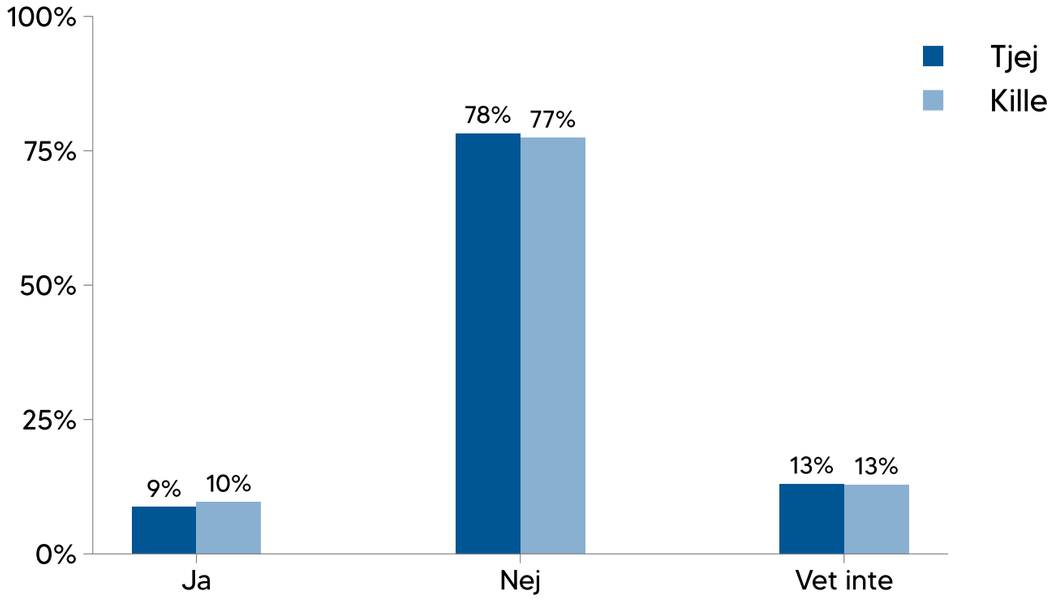

D4_a. Är du rädd när du chattar på nätet eller på mobilen?

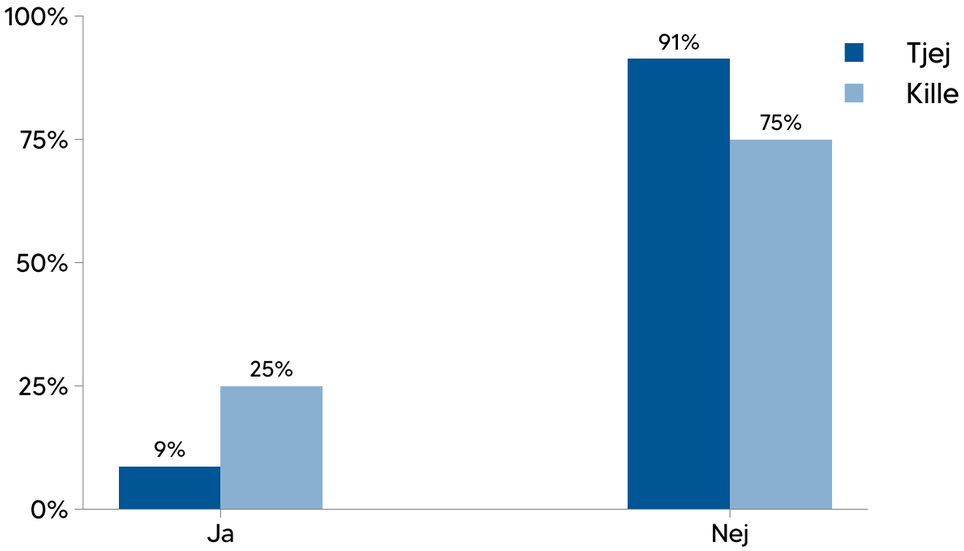
Utsatthet

Ungdomarna fick även besvara frågor gällande utsatthet. I diagram D5_a framkommer det att 9-10 % av ungdomarna har blivit utsatta för stöld det senaste året. En lika stor andel av tjejerna har utsatts för slag eller sparkar, se diagram D6. Bland killarna uppger en högre andel, 25 %, att de utsatts för slag eller sparkar.

D5_a. Har någon stulit något från dig det här året?

D6_a. Har någon slagit eller sparkat dig det här året?

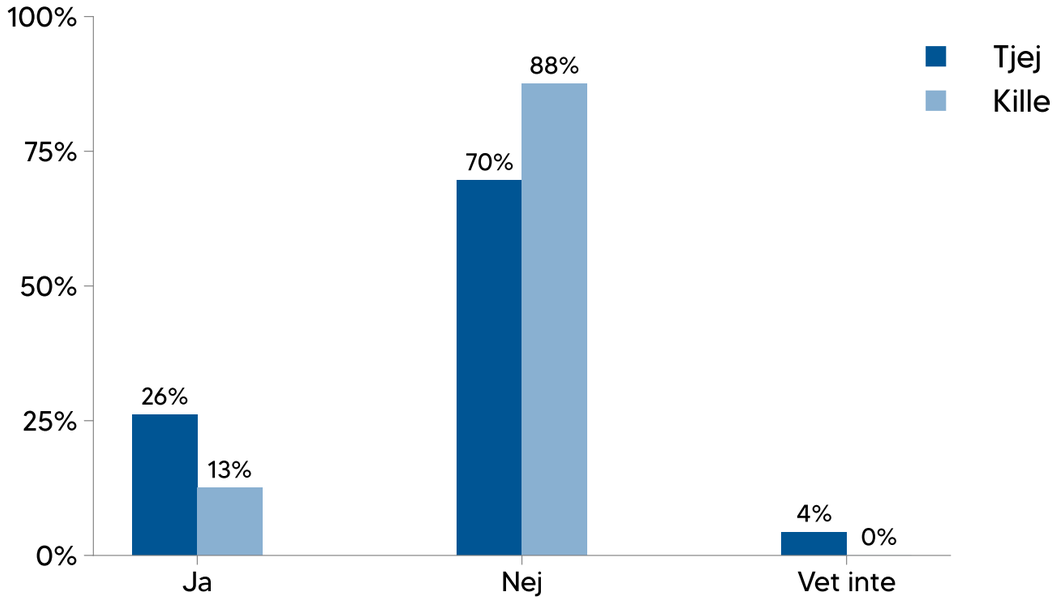

Sexuella trakasserier

Ungdomarna fick även besvara en fråga om de någon har tagit på deras kropp mot deras vilja. Majoriteten av ungdomarna, 70 % av tjejerna och 88 % av killarna, uppger att det inte har hänt. 26 % av tjejerna och 13 % av killarna uppger att det hänt.

Jämfört med snittet för Lupp 2024 är Sundsvalls resultat generellt likt. Högstadieungdomarna i Sundsvall uppger dock i något lägre grad än snittet att de inte blivit bestulna. Bland gymnasieungdomarna skiljer sig Sundsvall mot snittet när det kommer till andelen som inte är rädda när de åker buss. I tabellen framgår det att en lägre andel gymnasieungdomar i Sundsvall svarar att de inte är rädda.

D7_a. Har någon tagit på din kropp fast du inte ville det?

D8_a. Jämförelse med Lupp 2024

	Sundsvall Grundskola	Lupp 2024 Grundskola	Sundsvall Gymnasieskola	Lupp 2024 Gymnasieskola
Andel som inte är rädda hemma	86%	84%	93%	90%
Andel som inte är rädda när de åker buss	64%	69%	54%	68%
Andel som inte är rädda när de åker taxi	61%	63%	54%	56%
Andel som inte är rädda på nätet eller på mobilen	86%	85%	86%	79%
Andel som inte blivit bestulna det här året	63%	75%	89%	81%
Andel som inte blivit slagna eller sparkade det här året	71%	75%	93%	90%
Andel som inte blivit tagna på mot sin vilja	75%	78%	82%	80%

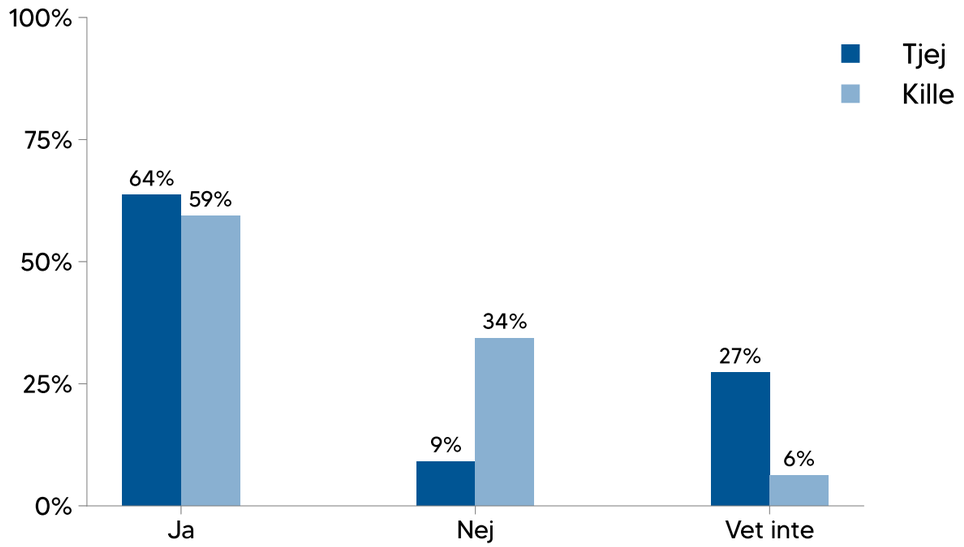
E2. Skola, makt och framtid

Elevinflytande

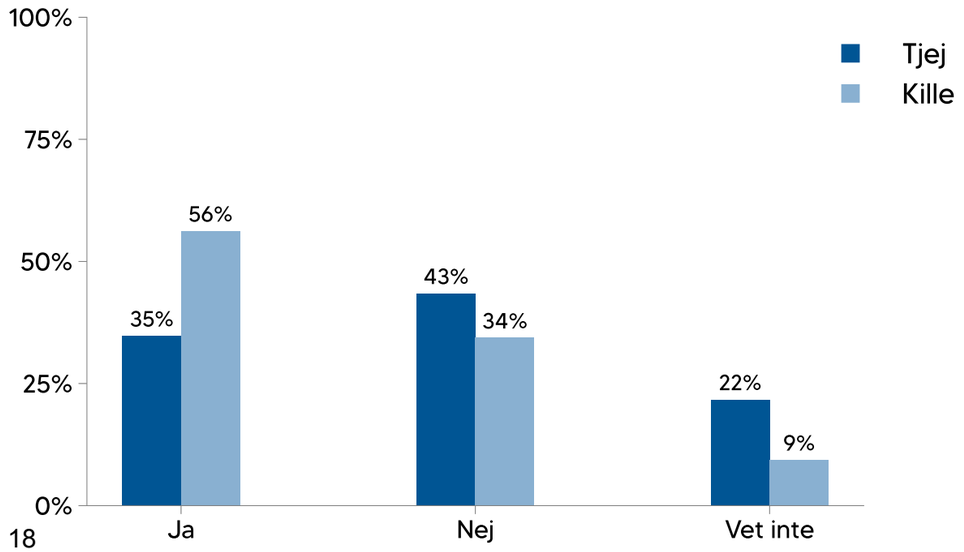
I diagram E1 nedan redovisas ungdomarnas upplevda inflytande i skolan. 64 % av tjejerna och 59 % av killarna uppger att de får vara med och bestämma vad de ska göra i skolan. Killarna svarar nej på frågan i högre grad än tjejerna.

En nästan lika stor andel av killarna, 56 %, upplever att de får vara med och bestämma om vad de ska äta i skolan. Tjejernas upplevda inflytande gällande skolmaten är lägre. Drygt en tredjedel av tjejerna, 35 %, uppger att de får vara med och bestämma om vad de ska äta i skolan.

E1_a. Får du vara med och bestämma om vad du ska göra i skolan?

E2_a. Får du vara med och bestämma om vad ni ska äta i skolan?

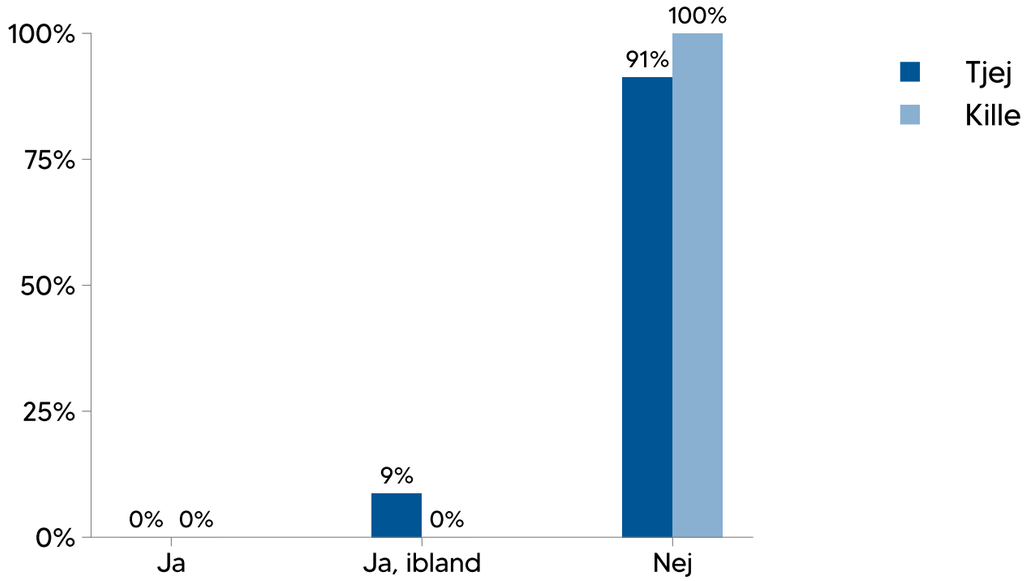

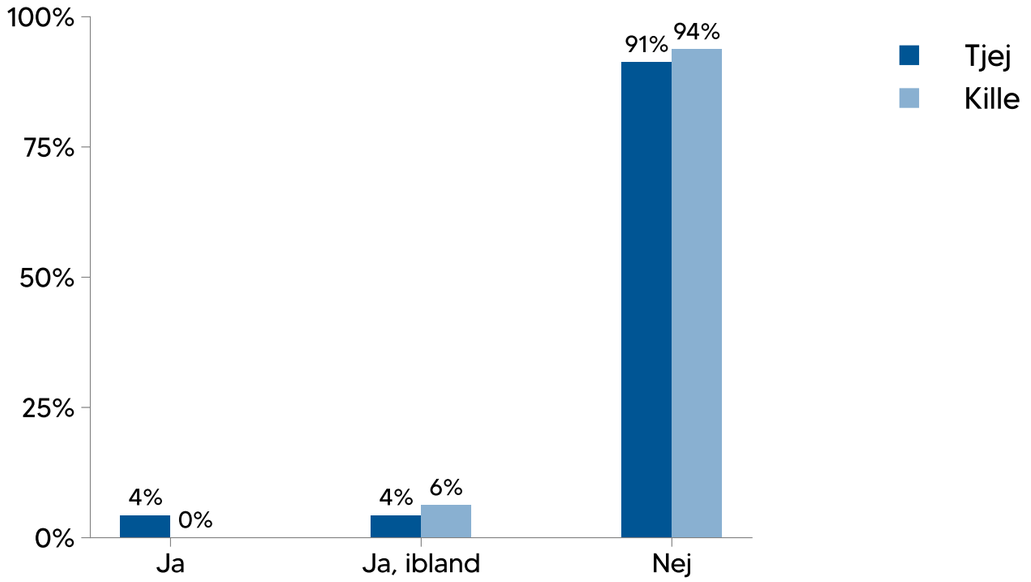

Trygghet och utsatthet i skolan

I diagram E3_a och E4_a redovisas ungdomarnas upplevda trygghet i klassrummet och på rasterna. Majoriteten av ungdomarna är trygga både i klassrummet och på rasterna. 9 % av tjejerna uppger dock att det händer att de är rädda för någon eller några i klassrummet, och en liknande andel är rädda för någon eller något på rasterna. Bland killarna uppger samtliga att de inte är rädda för någon i klassrummet, men en andel om 6 % är ibland rädda för någon/något på rasterna.

E3_a. Är du rädd för någon/några i klassrummet?

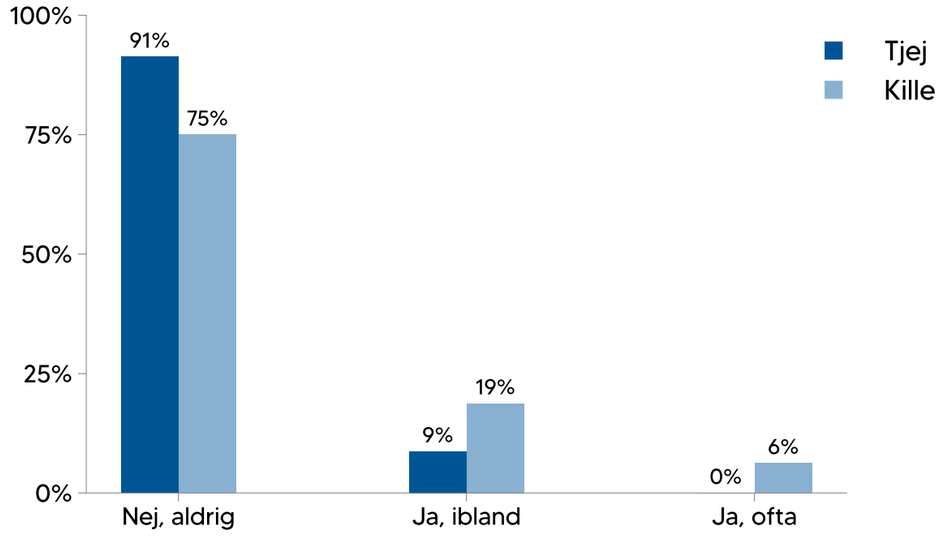

E4_a. Är du rädd för någon/något på rasterna?

91 % av tjejerna och 75 % av killarna uppger att de inte blivit mobbade det senaste året. Av de som utsatts är det vanligast att ha utsatts ibland.

E5_a. Har du blivit mobbad det här året?

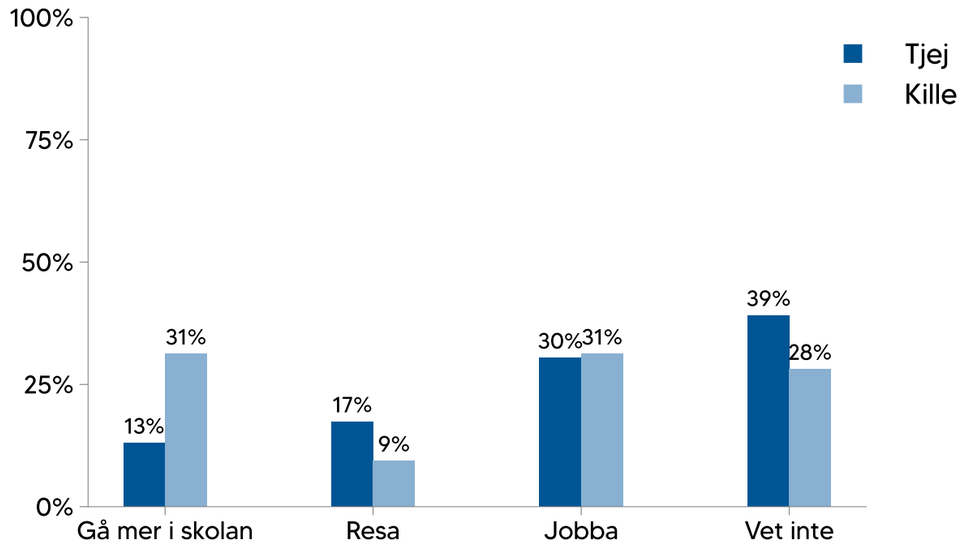

Framtid

Ungdomarna fick besvara en fråga om vad de skulle vilja göra i framtiden, när de har slutat på skolan.

Majoriteten av killarna uppger att de skulle vilja jobba eller gå mer i skolan efter att de slutat skolan. Bland tjejerna svarar flest att de inte vet, följt av att vilja jobba.

E6_a. Vad vill du göra när du har slutat gå på den här skolan?

Jämfört med snittet för Lupp är Sundsvalls resultat för högstadiet generellt likt. I gymnasiet syns vissa skillnader. Exempelvis uppger gymnasieungdomarna i Sundsvall i högre grad än snittet att de inte är rädda för någon i klassrummet eller på rasterna, samt i högre grad att de får vara med och bestämma om vad de ska äta i skolan.

E7_a. Jämförelse med Lupp 2024

	Sundsvall Grund-skola	Lupp 2024 Grund-skola	Sundsvall Gymna-sieskola	Lupp 2024 Gymna-sieskola
Andel som får vara med och bestämma vad en ska göra i skolan	56%	57%	64%	70%
Andel som får vara med och bestämma vad som ska ätas i skolan	43%	33%	54%	36%
Andel som inte är rädda för någon/några i klassrummet	93%	89%	100%	90%
Andel som inte är rädda för någon/några på rasterna	86%	87%	100%	90%
Andel som inte blivit mobbade det här året	71%	74%	93%	88%
Vad vill du göra när du har slutat gå på den här skolan? [Gå mer i skolan]	32%	30%	18%	12%
Vad vill du göra när du har slutat gå på den här skolan? [Resa]	14%	14%	11%	9%
Vad vill du göra när du har slutat gå på den här skolan? [Jobba]	29%	25%	32%	49%
Vad vill du göra när du har slutat gå på den här skolan? [Vet inte]	25%	31%	39%	30%

LUPP - Lokal uppföljning av ungdomspolitiken
Rapport utfärdad av Enkätfabriken AB 2025

ENKÄTFABRIKEN